

Sprawozdanie z przeprowadzonego Audytu Wewnętrznego Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia za rok akademicki 2011/12

Audyt wewnętrzny systemu przeprowadzono na podstawie Zarządzenia Dziekana nr 10/2012 z dnia 14 listopada 2012 r. w sprawie powołania Audytorów Wewnętrznych ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Chemii.

Zespół Audytorów w składzie:

- dr hab. inż. Adriana Zaleska, prof. UG
- dr Bożena Karawajczyk
- dr Henryk Myszka

przeanalizował dokumenty związane z Wydziałowym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Chemii Uniwersytetu Gdańskiego oraz poczynił obserwacje własne w tym zakresie. W wyniku tych prac przedstawia władzom Wydziału Chemii następujące zalecenia, uwagi i rekomendacje w zakresie dalszego doskonalenia Systemu:

1. Analiza aktów normatywnych UG i Wydziału Chemii w zakresie jakości kształcenia

Na UG obowiązują, do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, następujące akty normatywne w zakresie jakości kształcenia:

- Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 14/12 z dnia 29 marca 2012 roku w sprawie ustalenia wytycznych dla rad podstawowych jednostek dotyczących uchwalania planów studiów i programów kształcenia oraz opisywania ich realizacji i oceny rezultatów, zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 25S/10 z dnia 25 lutego 2010 roku - Strategia rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego do roku 2020
- Uchwała Senatu Uniwersytetu Gdańskiego nr 76/09 z dnia 26 listopada 2009 roku w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 90/R/12 z dnia 26 listopada 2012 roku w sprawie zmiany Zarządzenia Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 80/R/12 z dnia 16 października 2012 roku w sprawie powołania Uczelnianego Zespołu do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia na okres kadencji 2012-2016
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 80/R/12 z dnia 16 października 2012 roku w sprawie powołania Uczelnianego Zespołu do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia na okres kadencji 2012-2016
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 6/R/12 z dnia 03 lutego 2012 roku w sprawie zmiany zarządzenia Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 56/R/09 z dnia 16 listopada 2009 w sprawie wprowadzenia Systemu Okresowych Ocen Pracowniczych dla pracowników Uniwersytetu Gdańskiego niebędących nauczycielami akademickimi
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 73/R/11 z dnia 02 listopada 2011 roku w sprawie zmiany składu Uczelnianego Zespołu do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 59/R/11 z dnia 18 lipca 2011 roku w sprawie zmiany Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 22/R/11 z dnia 25 lutego 2011 roku w sprawie składu Uczelnianego Zespołu do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 56/R/11 z dnia 08 lipca 2011 roku w sprawie zmiany Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 48/R/10 z dnia 31 maja 2010 roku w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim

- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 22/R/11 z dnia 25 lutego 2011 roku w sprawie składu Uczelnianego Zespołu do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 1/R/11 z dnia 03 stycznia 2011 roku w sprawie przestrzegania dyscypliny finansowej w jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu Gdańskiego
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 79/R/10 z dnia 29 października 2010 roku w sprawie zmiany Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 48/R/10 z dnia 31 maja 2010 roku w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 70/R/10 z dnia 05 października 2010 roku w sprawie oceny nauczycieli akademickich
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 49/R/10 z dnia 31 maja 2010 roku w sprawie składu Uczelnianego i Wydziałowych Zespołów do spraw Zapewniania Jakości Kształcenia oraz zakresu powierzanych im zadań
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 48/R/10 z dnia 31 maja 2010 roku w sprawie zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Gdańskim
- Zarządzenie Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 56/R/08 z dnia 30 grudnia 2008 roku w sprawie powołania Zespołu ds. opracowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim
- Uchwały Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia

Na Wydziale Chemii obowiązują, do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, następujące akty normatywne w zakresie jakości kształcenia:

- Uchwała Rady Wydziału Chemii UG nr 03/12 z dnia 12 września 2012 roku w sprawie Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Chemii UG
- Uchwała Rady Wydziału Chemii UG nr 20/09 z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie powołania Rady Konsultacyjnej Wydziału Chemii UG
- Zarządzenie Dziekana nr 10/2012 z dnia 14 listopada 2012 roku w sprawie powołania Auditorów Wewnętrznych ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Chemii
- Zarządzenie Dziekana nr 7/2012 z dnia 17 września 2012 roku w sprawie procedury i terminów oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich w ramach Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na kadencję 2012-2016
- Zarządzenie Dziekana nr 6/2012 z dnia 17 września 2012 roku w sprawie powołania członków Rad Programowych kierunków chemia, ochrona środowiska i agrochemia na kadencję 2012-2016
- Zarządzenie Dziekana nr 5/2012 z dnia 17 września 2012 roku w sprawie powołania pełnomocników Dziekana Wydziału Chemii na kadencję 2012-2016
- Zarządzenie Dziekana nr 4/2012 z dnia 13 września 2012 roku w sprawie budżetu Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w roku akademickim 2012/13
- Zarządzenie Dziekana nr 3/2012 z dnia 13 września 2012 roku w sprawie składu Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia

W wyniku przeanalizowania aktów prawnych w zakresie jakości kształcenia stwierdzono komplementarność Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia z wymogami aktów normatywnych Uczelni.

Uwagi:

Trudno na tym etapie zweryfikować kompletność wymogów i przepisów, z uwagi na ich krótki okres obowiązywania (akty prawne wprowadzane w trakcie roku akademickiego objętego audytem).

2. Analiza protokołów z posiedzeń Rad Programowych i Rady Konsultacyjnej Wydziału Chemii

Przeanalizowano następujące dokumenty pod kątem treści wpływających lub mogących mieć wpływ na jakość kształcenia na Wydziale Chemii UG:

- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Chemia w dniu 30.03.2011 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Chemia w dniu 23.11.2011 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Chemia w dniu 28.03.2012 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Ochrona Środowiska w dniu 10.10.2011 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Ochrona Środowiska w dniu 28.02.2012 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Ochrona Środowiska w dniu 15.05.2012 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Agrochemia w dniu 18.11.2011 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Programowej kierunku Agrochemia w dniu 16.03.2012 r.
- Protokół z posiedzenia Rady Konsultacyjnej Wydziału Chemii UG w dniu 4.06.2012 r.

Po przeanalizowaniu protokołów z posiedzeń RP kierunku Chemia stwierdzono, iż na bieżąco prowadzona jest analiza programu studiów z uwzględnieniem uwag i sugestii zarówno studentów jak i nauczycieli akademickich. Dostosowano program studiów do wymogów stawianych przez Krajowe Ramy Kwalifikacji. Zastrzeżenia budzą odrębne formy protokołów przedstawiające w mało przejrzysty sposób przebieg posiedzenia i wyciągnięte wnioski.

Analiza protokołów z posiedzeń RP kierunku Ochrony Środowiska pozwala stwierdzić, iż Rada na bieżąco dostosowuje program studiów do obowiązujących aktów prawnych (ustawy i rozporządzenia, uchwały Senatu UG, zarządzenia Rektora). Rada Programowa zaproponowała także zmiany programowe wynikające z wprowadzenia Krajowych Ram Kwalifikacji.

Pierwsze robocze posiedzenie Rady Programowej kierunku Agrochemia, po uruchomieniu studiów na tym kierunku, odbyło się na Wydziale Rolnictwa i Biotechnologii Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Na tym spotkaniu omówiono przede wszystkim sprawy logistyczne związane z przyjęciem studentów od IV semestru na studia w Bydgoszczy. Kolejne posiedzenie odbyło się w Gdańsku i zostało poświęcone ustaleniom dotyczącym kierunkowych efektów kształcenia zgodnymi z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji oraz ich zatwierdzeniu ich przez właściwe władze UG i UTP.

Analizując protokół z posiedzenia Rady Konsultacyjnej stwierdzono, iż rekomendowane przez członków Rady Konsultacyjnej zmiany są w większości na bieżąco wdrażane. Mianowicie, w programach kształcenia kierunków Chemia i Ochrona Środowiska wprowadzono przedmiot „Podstawy przedsiębiorczości”, którego celem jest przybliżenie studentom zagadnień dotyczących funkcjonowania na przyszłym rynku pracy. Tematyka ta następnie jest rozwijana na II stopniu kształcenia w ramach przedmiotu „Komercjalizacja badań naukowych”.

Idąc naprzeciw oczekiwaniom Rady Konsultacyjnej Dziekan Wydziału Chemii powołał także właściwych pełnomocników, których zadaniem jest koordynowanie działań na rzecz podnoszenia jakości kształcenia studentów i tworzenia nowych kierunków zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Zalecenia:

- należy pilnie uzupełnić protokoły dotyczące kierunku Agrochemia,
- protokoły z posiedzeń Rad Programowych kierunku Chemia powinny być sporządzone w bardziej oficjalnej formie i podpisywane przez Przewodniczącego RP.

3. Analiza sprawozdania Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia wraz z ankietami ocen studenckich i protokołami z przeprowadzonych hospitacji

Zanim został oficjalnie powołany Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia

Uchwałą Rady Wydziału w dniu 12.09.2012 r. na Wydziale Chemii od kilku już lat czuwano nad jakością kształcenia i przeprowadzano ankiety oraz hospitacje różnorodnych zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich, a także dokonywano ocen planu i programów studiów nowych specjalności. Z długoletniego doświadczenia ostatnich lat w tym zakresie WSZJK i nadzorujący go Zespół mogą czerpać z istniejących rozwiązań zarówno pod względem merytorycznym jak i organizacyjnym.

Po przeanalizowaniu sprawozdania WZdsJK oraz ankiet i protokołów stwierdzono:

- poprawność przeprowadzenia ankiet,
- właściwe wnioski mające potencjalne znaczenie dla jakości kształcenia na Wydziale,
- zasygnalizowanie Radzie Wydziału i władzom dziekańskim działań zmierzających do poprawy jakości kształcenia,
- brak informacji dotyczącej sprawowania kontroli nad imienną listą nauczycieli akademickich, których zajęcia zostały ocenione i którzy winni być poddani ocenie,
- brak informacji dotyczącej oceny ćwiczeń laboratoryjnych prowadzonych przez doktorantów,
- zbyt mała liczba hospitowanych zajęć,
- brak zestawienia ocenianych nauczycieli akademickich z podziałem na zajmowane stanowiska i pełnione funkcje.

Zalecenia:

- doprowadzenie do ankietyzacji wszystkich nauczycieli akademickich przynajmniej raz na 2 lata poprzez wydanie stosownego zarządzenia,
- prowadzenie imiennego harmonogramu ankietowanych zajęć,
- przygotowanie uaktualnionej wzorcowej ankiety dotyczącej ocenianych zajęć,
- doprowadzenie do hospitacji wszystkich nauczycieli akademickich przynajmniej raz na 2 lata,
- przygotowanie wzorcowego protokołu z hospitacji zajęć,
- wyegzekwowanie od kierowników Katedr/Zakładów dokumentów dotyczących hospitowanych zajęć,
- opracowanie wzoru notatki służbowej z rozmowy wyjaśniającej przeprowadzonej z nauczycielem akademickim w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w procesie kształcenia.

Rekomendacje:

- wytypowanie przez Dziekana Wydziału nauczycieli akademickich, którzy mają być poddani ocenie w danym semestrze,
- pisemne przekazywanie wykazu nauczycieli akademickich kierownikom jednostek z poleceniem wykonania oceny hospitacyjnej do wyznaczonego przez Dziekana terminu,
- odejście przez władze Wydziału od procedury wystosowywania ustnych próśb do kierowników Katedr/Zakładów - zwykle na forum RW - a dotyczących hospitowania zajęć.

4. Analiza innych dokumentów i obserwacje własne związane z jakością kształcenia

Zespół audytorów dokonał analizy celowości powołania przez Dziekana pełnomocników na kadencję 2012-2016. Wiele z kompetencji pełnomocników Dziekana Wydziału ma zasadniczy wpływ na jakość kształcenia.

Zalecenia:

- należy dopilnować, aby działania pełnomocników były włączone do systemu zapewnienia jakości kształcenia i były skorelowane z działaniami tego systemu,
- wyegzekwować od powołanych pełnomocników sprawozdań (przynajmniej jedno w roku akademickim) z powierzonych im zadań,

W związku z wejściem w życie Zarządzenia Rektora UG nr 26/R/13 w sprawie postępowania z pracami dyplomowymi studentów Uniwersytetu Gdańskiego zaleca się pilne powołanie koordynatora

odpowiedzialnego na Wydziale Chemii za sprawdzanie prac w systemie plagiat.pl oraz wprowadzenie regulaminu antyplagiatowego.

W związku z pojawiającymi się ze strony studentów głosami o incydentalnych przypadkach niedostępności kadry akademickiej podczas wyznaczonych godzin konsultacji rekomendujemy władzom Wydziału sformalizowanie i egzekwowanie harmonogramu konsultacji.

prof. UG dr hab. inż. Adriana Zaleska .....

dr Bożena Karawajczyk .....

dr Henryk Myszka .....